

[Vagn Bro.]

økonomiske Spørgsmaal. Om de Oplysninger, der er givet angaaende det første Punkt, kan man i bedste Tilfælde sige, at de i Virkeligheden intet oplyser. Hvad de oplyser, er da i hvert Fald, ved at drage en Sammenligning mellem Folketallene i Landene, til Gunst for den Anskuelse, at vi ikke bør have et nyt statsdrevet Universitet. I Norge har de eet Universitet, og Indbyggerantallet i Norge er ikke saa meget under Danmarks; der kunde maaske have været mere Grund til, at Norge med de meget store Vidder og store Afstande mellem Bygderne havde flere Anstalter, men det er, som sagt, ikke Tilfældet. I Sverige er der to statsdrevne Universiteter og Karolingska Institutet. Da der hertil svarer andre Institutioner her i Landet, er der i Sverige to Universiteter, svarende til det dobbelte Indbyggerantal af vort; og saa er der to Højskoler, hvorom Ministeriet skriver, at de drives ganske uden Statstilskud. Jeg vilde jo i og for sig mene, at det havde været en god Udgang af denne Sag, om Aarhus i denne vanskelige økonomiske Tid havde kunnet fortsætte uden Statstilskud med den Tilladelse, de har faaet, saa vilde vi i hvert Fald have opnaaet adskilligt med de Argumenter, som vi fra vor Side har fremført mod denne Tanke. Derimod oplyses der ikke noget som helst om, hvorledes disse Universiteter er blevet bygget op. Der er blevet spurgt derom i Udvalget fra langt mere anset Side end vor, men det er ikke blevet besvaret. Man skulde dog ikke tro, at det i den højt moderne Tid, vi lever i, kunde være saa vanskeligt at faa Oplysninger fra vore to Nabolande. Vore Sprog er dog saa nærbeslægtede, at Oversættelsesvanskeligheder kan der ikke være, og man burde i Virkeligheden, inden vi mødtes her i Rigsdagen, blot med nogle faa Dages Udsættelse have kunnet bringe disse Oplysninger. Dette er ikke sket, og derfor maa jeg sige, at de Bemærkninger, der er givet om disse to Lande, paa dette Punkt absolut ikke er fyldestgørende i Relation til det foreliggende.

Saa er der det andet Spørgsmaal — det er det sidste, jeg skal behandle — nemlig det økonomiske. Der har vi fra vor Side rettet en Række Spørgsmaal gaaende ud paa, hvorledes det vil blive med Udgifterne ved det nye Universitet. Ærede Medlemmer maa tillade mig at bruge Udtrykket Universitet, thi det er dette, der tenderes imod, det er baade lettere og... (*Sneum*: Værsgod!)... Jeg takker ogsaa, fordi den ærede Ordfører jo herigennem baade reelt og faktisk giver Tilslutning til

det, som ligger i dette mit Udtryk. Vi har ønsket at faa Oplysninger baade om, hvad det vil koste med det nye Universitet, og hvilke eventuelle Aflastninger der økonomisk kan blive Tale om ved Københavns Universitet. Dette er nemlig blevet ført frem under Forhandlingerne. Jeg maa herom sige, at jeg ved ikke — det er jo muligt, at den højtærede Undervisningsminister vil kunne uddybe dette Spørgsmaal, naar han til sin Tid faar Ordet —, om de Svar skal være Udtryk for Universitetets Opfattelse eller for baade Universitetets og Undervisningsministeriets Opfattelse, som er givet ad 5 i Ministeriets Skrivelse, der er optrykt i Betænkningen, men i hvert Fald er det givet, at de Myndigheder, der staar bag ved disse Svar, ikke paa noget Punkt har givet Afkald paa projekterede Udvidelser ved Københavns Universitet. Der er kun under Punkt 6 gjort den Bemærkning, at man under den bestemte Forudsætning, at 72 lægevidenskabelige studerende i hvert Semester kan forberedes i Aarhus, kan slippe for Tilvejebringelsen af et kemisk Laboratorium. Jeg forstaaer, selv om det ikke fremgaar heraf, at dette vil blive tilvejebragt i Aarhus, og det er muligt, at dette vil medføre en øjeblikkelig Besparelse — der er blevet nævnt 400 000 Kr. —, men dette vil jo i Virkeligheden i Forhold til den aarlige Drift ogsaa af dette Laboratorium ikke betyde nogen Besparelse for Statskassen. Det vil dreje sig om højt regnet 20 000 Kr. til Forrentningen af denne Sum, medens Driften jo vil gaa over paa Statskassen. Paa de andre Punkter, baade med Hensyn til Spørgsmaalet om det Normalanatomiske Institut, med Hensyn til den store Tilbygning til Annekset — her taler jeg altsaa om Annekset her i København i Studiestræde — og med Hensyn til Spørgsmaalet om Botanisk Museum er der ikke gjort nogen Indrømmelse om, at man vil kunne foretage en Besparelse her i København.

Vi maa derfor fra vor Side mene, at Forslaget vil betyde det sikre, at der dannes et Grundlag for et Universitet paa en efter vor Mening principiel meget svag Basis, som vil betyde en øjeblikkelig Merudgift for Staten med Hensyn til Driften, og som vil indeholde store og i Dag for de ærede Medlemmer, der stemmer derfor, uoverskuelige Udgifter. For dette er der heller ikke gjort nærmere Rede, og derfor finder vi, at man i Stedet for at gaa til det rationelle: enten at vente til en rimeligere Tid eller, bedst af alt, at ordne selve Grundlaget, er gaaet ad den ganske vist letteste,